

strany zejména ze zemí nynější republiky čsl., které v tehdejších dobách stály v úporném boji proti t. zv. železnému kruhu pravice a proti tehdejšímu vládnímu směru, přiznávajícím neněmeckým národům určitá jazyková práva, a používaly tehdy i potom osoby Josefa II., aby oslavováním jeho, které sejevilo zejména také stavěním pomníků, projevovaly ostentativně svůj odpor proti rovnoprávnosti národnostní a jazykové, jak se o ni snažily národy neněmecké. Je také všeobecně známo, že se stalo oblíbeným zvykem, právě před pomníky tohoto císaře veřejně manifestovati politické přesvědčení uvedeného směru. Tím, že německé strany oslavovaly takto Josefa II. jako svého německého císaře, stala se přirozeně osoba jeho s druhé strany československému lidu symbolem germanisace a utiskování českého národa.

Je samozřejmé, že trvání pomníku, ztělesňujícího takový symbol, nelze srovnati s ideou čsl. státu, a že proto také odporuje veřejnému řádu, jaký odpovídá poměrům nastalým vznikem samostatného státu čsl. Ale pak již existence pomníku císaře Josefa II. o sobě je rušením veřejného řádu, stavem policejně závadným, za nějž odpovídá ten, komu přísluší dispozice s pomníkem, tedy vlastník. Nelze proto — jak nss již ve svém nálezu Boh. 1976 adm. byl vyslovil, spatřovati nezákonnost v tom, když úřad, shledav z událostí výše zmíněných, že pomník Josefa II. v T. zavdává podnět k jitření myslí a k nepokojům, svým policejním příkazem zakročil proti dalšímu trvání pomníku samého na uvedeném místě a obci jako vlastníci pomníku nařídil jeho odstranění.

Z uvedených důvodů bylo stížnost zamítnouti.

Č. 3638.

Státní občanství: I. Opce pro státní příslušnost jiného státu podle úst. zák. č. 236/1920 předpokládá nejen projev vůle optujícího, učiněný s náležitými doklady u příslušného úřadu, ale také přijetí tohoto projevu příslušným úřadem po provedení zjištění, že podmínky opce jsou splněny, a potvrzení o přijetí opce. — II. Výkon opce pro státní příslušnost k cizímu státu nelze spatřovati již v tom, že určitá osoba vstoupila do služeb onoho státu.

(Nález ze dne 20. května 1924 č. 8935).

Věc: J. K. ve F. proti ministerstvu vnitra stran domovského práva.

Výrok: Nař. rozhodnutí, pokud obsahuje výzvu st-le, aby opustil území čsl. republiky, zrušuje se pro nezákonnost; jinak se stížnost zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: — — —

Naříkané rozhodnutí obsahuje . . . dvojí výrok a to prvý o tom, že se st-li odpírá přijetí do domovského svazku města F., druhý pak o tom, že jest st-l povinen opustiti území čsl. republiky.

Na odůvodnění prvního výroku uvádí nař. rozhodnutí, že st-l vstoupil v srpnu 1920 do trvalé služby polského státu a že tím ztratil ve smyslu patentu o vystěhování z 24. března 1832 státní občanství čsl. vystěhování. Stížnost ani nepopírá skutkový základ, na kterém tento výrok

spočívá, ani se neobrací proti závěru, jež z něho úřad vyvodil. Není tedy, pokud se týče tohoto výroku, ve smyslu § 18 zák. o ss provedena.

Druhý výrok, obsahující výzvu, aby st-l opustil území čsl. republiky, opřel žal. úřad o předpoklad, že st-l optoval pro státní občanství polské, při čemž spatřoval opci v tom, že st-l přijal v Polsku státní službu, tedy v pouhém konkludentním činu st-lově.

Leč pojem opce, jak jest vyjádřen v mírových smlouvách i v úst. zák. z 9. dubna 1920 č. 236 Sb., předpokládá nejen výslovný projev vůle optujícího státi se občanem cizího státu, kterýžto projev musí býti náležitě doložen a podán u příslušného úřadu, nýbrž také, že úřad k tomu povoláný zjistí splnění podmínek pro opci zákonem stanovených, že opci přijme a o tom vydá optantovi potvrzení.

Když tedy žal. úřad spatřoval výkon opce st-le pro státní občanství polské v pouhém vstoupení st-le do služeb polského státu, vycházel z nesprávného názoru o právní povaze opce, pročež slušelo nař. rozhodnutí v této jeho části podle § 7 zák. o ss zrušiti.

Č. 3639.

Státní občanství: Státní občanství čsl., pravoplatně udělené příslušným úřadem čsl. v době od 28. října 1918 do účinnosti úst. zák. č. 236/1920, nebylo tímto zákonem zbaveno své účinnosti.

(Nález ze dne 20. května 1924 č. 8936).

Prejudikatura: Boh. 3083 adm.

Věc: Dr. A. Sch. v M. O. (adv. Dr. Frt. Wien-Claudi) proti ministerstvu vnitra (min. rada Jos. Koudek) stran státního občanství.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Zsp v Praze udělila rozhodnutím z 15. března 1920 st-li k jeho žádosti z 15. listopadu 1919 státní občanství čsl. na základě toho, že mu bylo usnesením ob. zast. v T. z 5. listopadu 1919 zajištěno přijetí do domovského svazku této obce. St-l vykonal na to dne 28. dubna 1920 u osp-é v M. O. státoobčanskou přísahu a obdržel dekret o udělení státního občanství.

Výnosem zsp-é z 13. června 1921 byl st-l vyzván, aby žádal znovu o propůjčení státního občanství čsl. ve smyslu § 9 úst. zák. č. 236/20. St-l prohlásil v podání de praes. 30. prosince 1921, že mu bylo státní občanství již uvedeným dekretem zsp-é uděleno a na základě toho také obcí T. dne 20. července 1920 přiznáno domovské právo této obce, že se tedy úst. zák. k němu nevztahuje a podle jeho mínění u něho potvrzení státního občanství není třeba, že však žádá, pro případ, že by zsp uvedený zákon si jinak vykládala, aby mu bylo definitivní propůjčení státního občanství potvrzeno.

Zsp rozhodnutím z 18. ledna 1922 nevyhověla žádosti st-lově za přiznání státního občanství republiky čsl. podle § 9 úst. zák. č. 236/1920, a prohlásila, že v důsledku toho pozbývá st-l také domovské právo, nabyté v r. 1920 v T.